

مقالات برگزیده سومین همایش ملی آسیب‌های اجتماعی ایران، بهار ۱۳۹۷

با همکاری:

کرسی یونسکو در سلامت اجتماعی و توسعه‌ی دانشگاه تهران، انجمن ایرانی مطالعات فرهنگی و ارتباطات، انجمن انسان‌شناسی ایران، انجمن جمعیت‌شناسی ایران، مؤسسه‌ی علمی آموزشی مبتکران، مؤسسه‌ی مطالعات و مدیریت جامع و تخصصی جمعیت کشور، دانشگاه علوم بهزیستی و توان‌بخشی، مرکز تحقیقات مدیریت رفاه اجتماعی دانشگاه علوم بهزیستی و توان‌بخشی، شرکت مادر تخصصی عمران شهرهای جدید، دانشکده‌ی علوم اجتماعی دانشگاه تهران، پردیس البرز دانشگاه تهران، مؤسسه‌ی مطالعات و تحقیقات اجتماعی دانشگاه تهران، مرکز تحقیقات کنترل دخانیات جمعیت مبارزه با استعمال دخانیات ایران، مؤسسه‌ی رحمان، شهرداری تهران، شورای اسلامی شهر تهران، وزارت کشور، سازمان امور اجتماعی کشور، مؤسسه‌ی پژوهش توسعه‌ی اجتماعی آفرینش، مؤسسه‌ی مطالعات دین و اقتصاد

جلد چهارم:

آسیب‌های نوپدید خانواده بزهکاری، جرم و جنایت

۱۴

انجمن جامعه‌شناسی ایران

مرکز مطالعات و تحقیقات زنان دانشگاه تهران

سرشناسه: همایش ملی آسیب‌های اجتماعی در ایران (سومین: ۱۳۹۷: تهران)
عنوان و نام پدیدآور: آسیب‌های نوپدید خانواده، بزهکاری، جرم و جنایت / برگزارکنندگان انجمن جامعه‌شناسی
ایران و مرکز مطالعات و تحقیقات زنان دانشگاه تهران، با همکاری کرسی یونسکو در سلامت اجتماعی ... [و
دیگران]؛ دبیر علمی: میرطاهر موسوی؛ دبیر اجرایی: پروین علی‌پور؛ ویراستار علمی: محمدعلی محمدقره‌قانی.
مشخصات نشر: تهران: نشر آگاه، ۱۳۹۸

مشخصات ظاهری: ۳۲۰ ص.؛ جدول، نمودار؛ ۱۴/۵×۲۱/۵ س.م.
شابک: ۹۷۸-۹۶۴-۴۱۶-۴۲۲-۴

فروست: مقالات برگزیده‌ی سومین همایش ملی آسیب‌های اجتماعی ایران، بهار ۱۳۹۷؛ جلد چهارم.
وضعیت فهرست‌نویسی: فیبا

بادداشت: با همکاری کرسی یونسکو در سلامت اجتماعی و توسعه‌ی دانشگاه تهران، انجمن ایرانی مطالعات
رنگی و ارتباطات، انجمن انسان‌شناسی ایران، انجمن جمعیت‌شناسی ایران، مؤسسه‌ی علمی آموزشی مبتکران،
مؤسسه‌ی مطالعات و مدیریت جامع و تخصصی جمعیت کشور ...

موضوع: انحراف اجتماعی — ایران — کنگره‌ها (Deviant Behavior - Iran -- Congresses)

موضوع: مسائل اجتماعی — ایران — کنگره‌ها (Social Problems - Iran -- Congresses)

شناسه‌ی افزوده: موسوی، میرطاهر، ۱۳۴۰-، دبیر

شناسه‌ی افزوده: علی‌پور، پروین، دبیر

شناسه‌ی افزوده: محمدی قره‌قانی، محمدعلی

شابک: انجمن جامعه‌شناسی ایران

شناسه‌ی افزوده: دانشگاه تهران، مرکز مطالعات و تحقیقات زنان

شناسه‌ی افزوده: یونسکو، کرسی آموزش سلامت

شناسه‌ی افزوده: UNESCO Chair in Health Education

هیندی کنگره: HMA۱۱

رده‌بندی: ۳۰۲/۵۴۲۰۹۵

شماره‌ی کتاب‌شناسی ملی: ۵۸۴۱۵۱۳

مقالات برگزیده‌ی سومین همایش ملی

آسیب‌های اجتماعی ایران، بهار ۱۳۹۷

جلد چهارم: آسیب‌های نوپدید خانواده، بزهکاری، جرم و جنایت

چاپ یکم: پاییز ۱۳۹۸، آماده‌سازی و نظارت بر چاپ: نشر آگاه

ویرایش صوری: نسرين اسدی‌جعفری؛ ناظر چاپ: هومن بخارایی

طراح جلد: محمودرضا لطیفی

چاپ و صحافی: فرهنگ‌بان

شمارگان: ۳۳۰ نسخه

همه‌ی حقوق چاپ و نشر این کتاب محفوظ است

انتشارات آگاه

خیابان انقلاب، بین اردیبهشت و ۱۲ فروردین، شماره‌ی ۱۳۴۰. تهران ۱۳۱۴۶

تلفن: ۶۶۴۶۷۳۲۳، ۶۶۴۶۰۹۳۲

فروش اینترنتی: www.agahbookshop.com

قیمت: ۵۰,۰۰۰ تومان

فهرست

- ۹ مقدمه
میرطاهر موسوی
- فصل یکم: بررسی اجتماعی سلامت اجتماعی و گرایش به بزهکاری
در نوجوانان شهر تهران؛ مطالعه‌ی محله‌ی فرحزاد
زهرا احمدی، میرطاهر موسوی
- ۱۷ فصل دوم: فقر شهری و توزیع اسباب‌ها و جرائم اجتماعی
حسین اکبری
- ۳۷ فصل سوم: بررسی رابطه‌ی آموزش‌های مهارتی با گرایش به
رفتارهای انحرافی؛ مطالعه‌ی زندانیان نگاه‌نگاه گرگان
رحمت‌اله امیراحمدی، شمسه بادی، و زهرا بادی
- ۵۷ فصل چهارم: مطالعه‌ی بنیان‌های نظری استراتژی‌های پی‌گیری از
جرم و طبقه‌بندی آن
سیدمهرنگار
- ۷۵ فصل پنجم: بررسی ویژگی‌های شخصیتی نوجوانان پسر در حار
مقایسه‌ی آن با نوجوانان غیربزهکار
سیده‌مریم سیدطالبی و جواد خلعتبری
- ۹۷ فصل ششم: فقر فرهنگی و مزاحمت جنسی خیابانی؛ مطالعه‌ی
پسران ۱۸ تا ۳۰ ساله‌ی سنندج
یعقوب احمدی
- ۱۱۵ فصل هفتم: خوانشی از دیالکتیک متن؛ فرهنگ در خشونت نمادین
ایران
بهروز آقازاده و میکائیل موسوی‌زاده
- ۱۳۷

- فصل هشتم: شناخت و بررسی عوامل مؤثر بر میزان و نوع سرقت‌های
خرد میان زندانیان شهر گرگان
- ۱۷۵ مینا کشیر و سیدرضا جوادیان
- فصل نهم: آینده‌پژوهی پدیده‌ی هم‌خانگی میان دانشجویان با روش
سناریونگاری فردین منصوری و نرگس شجاعی
- ۱۹۵
- فصل دهم: قله‌ای آشکار از کوه یخ؛ صاحب‌نظران شهر اصفهان در
چالش با پدیده‌ی هم‌خانگی مریم ایرانخواه
- ۲۱۹ سیدحسین سراج‌زاده و عباس ظاهری
- فصل یازدهم: بررسی کیفی عوامل ازدواج هم‌باشی بین دانشجویان
دختر دانشگاه‌های علامه طباطبائی و دانشگاه تهران
- ۲۵۵ قدرت مرادی‌ثانی
- فصل دوازدهم: بررسی گسترش روابط فرازناسویی بر اساس هوش
هیجانی و طرح‌های ناسازگار اولیه در متقاضیان طلاق
- ۲۷۷ فرشید شیروانی و عبدالله‌علی اسماعیلی

www.kebook.ir

مقدمه

جامعه بشر و زمینه‌ساز شکل‌گیری تغییرات و تحولات اجتماعی است و نوع مواجهه و سازمان‌دهی شهید به آن نشان‌دهنده‌ی میزان کارایی آن جامعه و نهادهای آن است. تغییرات اجتماعی به‌عنوان جزء جدایی‌ناپذیر جامعه (لزوماً نشانه‌ی پیشرفت یا پسرفت در حیات جمعیت شهروندان نیست، بلکه اثربخشی مفید یا عدم اثربخشی نشانگان اصلی آن‌ها، هم‌بستگی، پیشرفت و توسعه خواهد بود. از طرفی، الگوی عمل و نظام هنجاری پذیرفته‌شده‌ی افراد و گروه‌های اجتماعی ارتباطی گسست‌ناپذیر با راست‌کارکردها و کژکارکردها دارد و اهمیت و نقش سیاست‌گذاری اجتماعی را، اعم از حاکمیتی عرصه‌ی عمومی، نمایان می‌کند.

تجارب تاریخی و اجتماعی نشان می‌دهد هر چه تعسرات اجتماعی و الگوهای کنش جمعی برگرفته از نظام ارزشی مقبول و برخاسته از جوشش هنجاری در بطن و متن جامعه و در قالب عرصه‌ی عمومی باشد، و در روندی تدریجی با «تجربه‌ی زیست‌گی جمعی» شکل گرفته باشد، امید به ماندگاری این الگوها بیش‌تر می‌شود و می‌توان امید داشت که کژکارکردها و ناهنجاری‌های اجتماعی کاهش یابد.

بی‌توجهی به قاعده‌ی پیش‌گفته و اشتیاق و شتاب عرصه‌های حاکمیتی در به‌انقیادکشیدن و بلعیدن عرصه‌ی عمومی و هنجارهای تجربه‌شده‌ی آن هندسه‌ی ناموزونی را شکل می‌دهد که حاصلی جز تغییرات اجتماعی عمودی، دستوری و بخشنامه‌ای ندارد و اغلب نیز نگاه‌های خاص‌گرایانه غلبه می‌یابد و نظام

ارزشی و هنجاری مقبول جامعه را به حاشیه می‌راند. دقیقاً در همین اوضاع است که عرصه‌ی عمومی با عرصه‌ی سیاسی بلعیده می‌شود و روند بیگانگی‌ها، زوال همبستگی و سرمایه اجتماعی، کاهش نظم و واگرایی‌ها شکل می‌گیرد و گونه‌های متنوعی از مسائل و آسیب‌ها جامعه و شهروندان را به ناکامی، هنجارشکنی، ناهمبستگی و انسجام کم‌رنگ اجتماعی سوق می‌دهد.

پرواضح است که اگر ناکارآمدی در حوزه‌ی اجتماعی در پیوند دانم و دیوبه ناکارآمدی سیاسی و مدیریتی باشد و انواع نابرابری‌های طولی و عرضی در یک رابطه‌ی «هم‌افزایانه» تشدید شود، آسیب‌ها را در عرصه و سرزمین و بساطت و گروهای اجتماعی و افراد تولید و تکثیر می‌کند.

شرایط حاکم جامعه‌ی ایران حاکی از آن است که آسیب‌های اجتماعی طی سه دهه‌ی گذشته به اوانی بیش‌تری داشته و افراد و گروه‌های بیش‌تری را به کام خویش کشانده است؛ سنخ و گونه‌ی آسیب‌ها و عناوین آن بسط و گسترش قابل توجهی داشته است؛ سرعت شکل‌گیری و پیدایش و تغییر شکل آسیب‌ها و تبدیل آن‌ها به نرسای جدید در حالت‌های تلفیقی به صورت قابل ملاحظه‌ای افزایش یافته است؛ آسیب‌های اجتماعی وضعیتی «چندلایه» به خود گرفته است که طبعاً برنامه‌ریزی برای کاهش آن مستلزم عزم ویژه‌ی ملی و اجرای روش‌ها و برنامه‌ریزی‌های دقیق علمی، قابل اجرا و سازگار با وضع جامعه است؛ و اقدامات انجام‌شده رفعا لیه‌های اخیر در قالب «برنامه‌ی تقسیم کار ملی» تأثیرات ملموسی نداشته و رضای‌ناک آسیب‌ها فراتر از اقدامات در حال اجراست.

برخلاف نظراتی که گاه تحت عنوان «فروپاشی اجتماعی» مطرح می‌شود، وضعیت این‌گونه نیست و جامعه‌ی ایران به صورت توأم و هم‌زمان از پتانسیل‌ها و منابع ارزشمند و فرصت‌هایی برخوردار است که می‌تواند مورد توجه قرار گیرد، ولی در عین حال گسترش آسیب‌ها تبدیل به یک مسئله‌ی مهم اجتماعی شده است و نیاز به یک سیاست‌گذاری اجتماعی جامع، واقع‌بینانه و فارغ از رویکرد سیاسی و خاص‌گرایانه دارد.

بی‌مناسبت نخواهد بود اگر اشاره شود که در دو سال اخیر مسائل و آسیب‌های

اجتماعی در سطح متصدیان مدیریتی کشور در کانون توجه بوده است. این موضوع را می‌توان در برگزاری جلسات متعدد و تدوین سندی با عنوان «تقسیم کار ملی» دید که مبنای اقدامات مربوطه قرار گرفته است. با این همه و با مغتنم‌شمردن عزم و اراده‌ی حاصل در مجموعه‌ی مدیریتی کشور، به‌اختصار دو نکته قابل یادآوری است: یکم، در تدوین دستورالعمل «تقسیم کار ملی» مشورت کافی با اصحاب اندیشه و دانشگاهیان و فعالان مؤثر اجتماعی و نهادهای فعال در عرصه‌ی عمومی صورت نگرفته است، لذا کاستی‌ها و یک‌جانبه‌نگری‌هایی در این سند با عنایت توجه بیش‌تر به جنبه‌های سطحی و نمادین، از جمله نواقص جدی آن، دیده می‌شود. دوم، مستندات و نحوه‌ی اولویت‌دادن و دسته‌بندی‌های ارائه‌شده در این سند مشکی نیست. ضمن قابل تأمل بودن بعضی از عناوین آسیب‌های منتخب و نحوه‌ی مدیریت و ساماندهی آن‌ها، این‌که امکان اجرایی شدن سند فراهم آید جای بحث و تأمل جدی دارد.

امیدواریم با مباحث پیش‌بینی‌شده در قالب همایش بهار ۱۳۹۷ و کتاب‌های مربوط به «مقالات برگزیده» همایش ملی آسیب‌های اجتماعی ایران» فرصتی فراهم شود تا بتوان به بررسی دقیق، علمی و بی‌طرفانه‌ی پرداخت و کمکی شایسته به اصلاح و تقویت این سند کرد.

برای تحقق وضعیت اجتماعی مناسب به‌آنگونه‌ای که از اقدامات مؤثر، شناخت، رصد، ارزیابی و سپس ارائه‌ی توصیه‌ها و تجویزهای متناسب با جامعه‌ی ایران نیاز است که نهادهای مدنی، علمی و دانشگاهی در حیطه‌ی وظایف و مسئولیت‌های اجتماعی خویش به آن می‌پردازند. لذا طی دوره‌ی اخیر با ابتکار انجمن جامعه‌شناسی ایران در دو نوبت همایش ملی آسیب‌های اجتماعی ایران در سال‌های ۱۳۸۰ و ۱۳۹۱ برگزار شد که در آن، ضمن تبادل نظر پژوهشگران و اساتید و دانشجویان و فعالان اجتماعی، نتایج حاصل در چهارده جلد در قالب مجموعه مقالات منتشر و در اختیار متصدیان و علاقه‌مندان قرار گرفت.

مطابق برنامه‌ریزی‌های صورت‌گرفته مقدمات سومین همایش ملی آسیب‌های اجتماعی ایران در قالب همکاری مشترک انجمن جامعه‌شناسی ایران و مرکز مطالعات و تحقیقات زنان دانشگاه تهران از پاییز ۱۳۹۶ آغاز و با یاری

خداوند متعال در واپسین روزهای بهار سال ۱۳۹۷ برگزار شد. محورهای علمی برگزاری سومین همایش شامل موارد زیر بود:

— دستاوردهای مفهومی - نظری و رویکرد تاریخی - تحلیلی به آسیب‌های اجتماعی؛

— وضعیت موجود آسیب‌های اجتماعی؛

— سبب‌شناسی آسیب‌های اجتماعی، آثار و پیامدهای آن؛

— روند تغییرات و تحولات آسیب‌های اجتماعی در دهه‌های اخیر و آینده‌نگری آن؛

— ارزیابی سیاست‌گذاری‌ها، برنامه‌ها و ساختار مدیریت آسیب‌های اجتماعی؛

— همکاری‌های بسجگیری، مداخله، کنترل و کاهش آسیب‌های اجتماعی؛

— شناسایی بهترین فرصت‌های موجود و امکان‌سنجی در کاهش آسیب‌ها؛

— تحولات جهانی آسیب‌های اجتماعی ناشی از آن.

هم‌چنین موضوعات پیشنهادی در زیر برای ارائه مقالات پژوهشگران ارجمند در یازده عنوان کلی اعلام شده بود:

۱. آسیب‌های خانواده (همسرآزاری، خشونت خانگی، طلاق، باهم‌باشی)؛
۲. آسیب‌های جامعه‌ی زنان (خشونت علیه زنان، تن‌فروشی)؛
۳. آسیب‌های شهری و سکونت‌گاهی (آسیب‌های ناشی از حاشیه‌نشینی، مسکن نابهنجار، تکدی‌گری)؛
۴. آسیب‌های کودکان، نوجوانان، جوانان، سالمندان (کودکان کار و خیابان، کودک‌آزاری، دختران فراری، ازدواج کودکان و نوجوانان، سالمندان آزادی)؛
۵. آسیب‌های حوزه‌ی سلامت اجتماعی و روانی (بحران هویت، آنومی، خودکشی، خودآزاری)؛
۶. بزهکاری، جرم و جنایت (وندالیسم، قتل، سرقت، قاچاق انسان، قاچاق اعضای بدن)؛
۷. اعتیاد و قاچاق مواد مخدر (اعتیاد و قاچاق مواد مخدر سنتی و صنعتی، پیامدهای اعتیاد)؛

۸. آسیب‌های نوپدید (اعتیاد اینترنتی، آسیب‌های فضای مجازی)؛
۹. آسیب‌های اقتصادی (قاچاق کالا، فساد اداری و جرائم مالی و اقتصادی، پول‌شویی)؛
۱۰. رفتارهای جنسی نابهنجار (انحرافات جنسی، رفتارهای پرخطر جنسی)؛
۱۱. فراتحلیل آسیب‌های اجتماعی در هر یک از موضوعات ده‌گانه‌ی فوق.

با به‌زجام‌رسیدن روند دریافت چکیده‌ی مقالات، جمعاً ۵۵۰ چکیده در دست و پس از انجام مراحل داوری علمی تعداد ۳۹۰ چکیده انتخاب و در قالب کتاب «جمع‌عه‌ی چکیده‌ی مقالات تقدیم اندیشمندان، پژوهشگران، سیاست‌گذاران، برنامه‌ریزان و دست‌اندرکاران کشور شد. از جمله ویژگی‌ها و نقاط قوت این مجموعه، حضور فعال و مؤثر پژوهشگران جوان از سراسر کشور به‌عنوان نویسندگان، همچنین وجود چکیده‌های متعدد با جهت‌گیری مسائل و آسیب‌های مربوط به استان، استان‌ها و شهرستان‌های مختلف کشور، همراه با توصیه‌ها و راهکارهای بومی است.

همایش سوم روزهای سی‌ام و سی‌ویکم خردادماه در تالار ابن‌خلدون دانشکده‌ی علوم اجتماعی دانشگاه تهران برگزار شد. هم‌زمانی برگزاری همایش با درگذشت استاد فقید، مرحوم دکتر محمد بن فاضل (رئیس سابق انجمن جامعه‌شناسی ایران) موجباتی فراهم آورد تا بحثی از مراسم به تجلیل و نکوداشت خدمات ارزشمند این عزیز دانشمند اختصاص داده شود.

در دور روز برگزاری همایش علاوه بر نشست‌های عمومی و مراسم ارانه‌ی سخنرانی‌ها و مقالات که با حضور اساتید برجسته و پژوهشگران کشور صورت گرفت، ده نشست تخصصی با عناوینی که در پی می‌آید تشکیل شد که به ارائه‌ی مطالب و دستاوردهای مفیدی از طرف شرکت‌کنندگان انجامید:

۱. نشست تخصصی «مسائل و آسیب‌های اجتماعی زنان»؛
۲. نشست تخصصی «نقد و ارزیابی سیاست‌گذاری در حوزه‌ی آسیب‌های اجتماعی»؛
۳. نشست تخصصی «سلامت روانی و اجتماعی»؛

۴. نشست تخصصی «مسائل و آسیب‌های اقتصادی»؛
۵. نشست تخصصی «آسیب‌های حوزه‌ی خانواده»؛
۶. نشست تخصصی «آسیب‌ها و مسائل جمعیتی»؛
۷. نشست تخصصی «مسائل و آسیب‌های شهری با تأکید بر شهرهای جدید»؛
۸. نشست تخصصی «تجارب سازمان‌های مردم‌نهاد در حوزه‌ی آسیب‌های اجتماعی»؛
۹. نشست تخصصی «ارزیابی انتقادی کارکرد "نظریه پژوهش اجتماعی" در حل مسائل و آسیب‌های اجتماعی»؛
۱۰. نشست تخصصی «رسانه‌ها، فضای مجازی و آسیب‌های اجتماعی».

خوشبختانه اقدامی متفاوت نسبت به همایش‌های قبلی، موفق شدیم مشروح مطالب ارائه شده در نشست و مراسم افتتاحیه و سخنرانی‌های روز اول و دوم را در یک جلد ستور منتشر کنیم که در اختیار علاقه‌مندان قرار گرفته است.

در ادامه‌ی فعالیت دبیرخانه‌ی ستور و با همت و همکاری پژوهشگران محترم، در مجموع ۲۰۸ مقاله دریافت و با انجام داوری‌های علمی طی دو مرحله تعداد ۷۹ عنوان مقاله برای چاپ در ستور جلد کتاب آماده شد که با عناوین زیر تقدیم اساتید، دانشجویان، پژوهشگران، سیاست‌گذاران، برنامه‌ریزان و مدیران می‌شود:

جلد یکم: آسیب‌های زنان و خانواده

جلد دوم: آسیب‌های شهری و سکونت‌گاهی

جلد سوم: آسیب‌های کودکان، نوجوانان، جوانان و سالمندان

جلد چهارم: آسیب‌های نوپدید خانواده، بزهکاری، جرم و جنایت

جلد پنجم: اعتیاد

جلد ششم: آسیب‌های فضای مجازی

جلد هفتم: آسیب‌های اقتصادی

جلد هشتم: مسائل و مشکلات اجتماعی

در آخر لازم می‌دانم از حمایت و همکاری ارزشمند انجمن جامعه‌شناسی ایران و ریاست انجمن، جناب دکتر حسین سراج‌زاده؛ ریاست مرکز مطالعات زنان دانشگاه تهران، سرکار خانم دکتر ملیحه شیانی؛ سرکار خانم دکتر معصومه معارف‌وند، عضو هیئت علمی دانشگاه علوم بهزیستی و توان‌بخشی و قائم‌مقام دبیر علمی؛ سرکار خانم دکتر پروین علی‌پور، دبیر اجرایی همایش و هم‌چنین همکاران محترم دبیرخانه و دانشجویان عزیزی که فعالیت اجرایی داشته‌اند، هر کارازان محترم مرکز مطالعات زنان و انجمن جامعه‌شناسی سپاسگزاری کنم.

همنمایی و حمایت‌های کمیته‌ی محترم علمی، کمیته‌ی داوران و اساتید ارجمند مه‌...، قدردانی فراوان است. همکاری مؤثر ریاست محترم دانشکده‌ی علوم اجتماعی جناب دکتر سیدمهدی اعتمادی‌فر، و حامیان مالی و اجرایی همایش نیز جای... قدردانی بسیار دارد.

هم‌چنین لازم است تشکر ویژه‌ی برگزارکنندگان همایش و اینجانب را تقدیم جناب حسین حسینی، مدیر ب‌کفایت و اخلاق‌مند نشر آگاه و همکاری ارزشمند ایشان نمایم که در حمایت و همراهی و همدلی سنگ تمام گذاشتند، هم‌چنین خانم نسرین اسدی‌جعفری که به شایستگی کار ویرایش صوری مقالات را بر عهده گرفتند.

امید است که مجموعه‌ی حاضر و برگزار... این همایش بتواند گامی مؤثر در کاهش مسائل و آسیب‌های اجتماعی کشور عزیزمان ایران باشد.

گر هیچ نشانه نیست اندر وادی

بسیار امیدهاست در نومیدی

ای دل! مبر امید که در روضه‌ی جان

خرما دهی، از نیز درخت بیدی

مولوی

میرظاهر موسوی

دبیر علمی سومین همایش ملی
آسیب‌های اجتماعی ایران